

SKIEN KOMMUNE

«Skienmodellen»

Et viktig vedtak i kampen mot useriøsitet og svart arbeid.

- den gode og inkluderende møteplass

Rene anskaffelser i det offentlige. Hvordan unngå de useriøse?

Oslo 10. desember 2015

Er Skien «modige» politikere ?

Er vist mot ved å følge opp lokalt det bransjen og myndighetene
der for sentralt og lokalt.

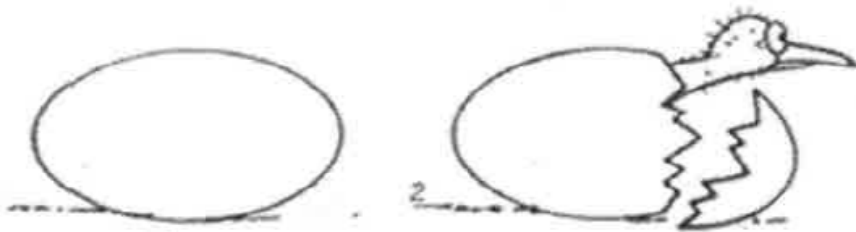
Er tatt et initiativ for å snu utviklingen – vi har innsett at det ikke holder
«fine ord og festtaler».

Er innforstått med at det kan medføre høyere kostnader, men
opptreter det for å bidra til å snu den negative utviklingen.

Er visser at Skien alene ikke kan få bukt med dette, men står vi sammen
er det mange større muligheter for å lykkes – dette er vårt bidrag.

i har ikke gjort slik:

kien fritidspark

æla ungdomsskole

Dialogkonferanse 22. januar 2014

...tar samfunnsansvar i bryggebransjen?

deltakere

kommuner, 14 entreprenører, NHO, Fellesforbundet, arbeidstilsynet, Politiske partier, Fylkeskommunale og kommunale enheter

ledere fra Økokrim, Skatt, NHO m.fl.

Et ble gjennomført et idémyldring i 9 grupper på temaet:

Bystyrets vedtak 4.september 2014

Tiltak mot sosial dumping.

Bystyret har behandlet saken i møte 04.09.2014 sak 124/14.

Bystyrets vedtak var enstemmig

innledning:

Dagens generelle krav til tilbydere, slik som nevnt i saken, opprettholdes.

I tillegg skal følgende antikontraktørklausul inntas som spesielle kontraktbestemmelser i forbindelse med utlysning av offentlig anbud innenfor bygg og anleggskontrakter, og kontrakter innenfor kjøp av varer og tjenester så langt de passer.

ovedpunkter i Skien bystyret sitt vedtak

Arbeidet skal utføres av egne faste ansatte eller faste ansatte i underentreprenører og majoriteten skal ha fagbrev.

Avtale om innleie eller bruk av enkeltmannsforetak skal skriftlig begrunnes.

Krav om dokumentasjon av fagbrev hos underentreprenører.

Norsk skal være hovedspråk både skriftlig og muntlig.

Det skal ikke være mer enn 2 ledd i kontraktskjeden. Byggherre kan godkjenne 3 ledd etter søknad dersom det foreligger en god begrunnelse.

Både tilbyder og UE skal være godkjente og aktive lærlingebedrifter.

ovedpunkter i Skien bystyre sitt vedtak

Tilbyder skal rapportere fortløpende om bruk av utenlandsk arbeidskraft.

Lønn og annen godtgjørelse for samtlige arbeidstakere skal utbetales til Norsk bank.

Tilbyder skal dokumentere lønn til egne ansatte og ansatte hos UE på forespørsel

Byggherre kan ilegge dagmulkt ved kontraktsbrudd etter nærmere regler.

Tilbyder skal dokumentere gyldig yrkesskadeforsikring for alle.

Tilbyder må bekrefte på egenerklæring at ILO 94 blir fulgt.

Merligere tiltak vurderes

Utvide krav til lærlinger for firmaer utenfor Norge

Tilbyder må gi skattemyndighetene fullmakt til å utlevere opplysninger til byggherren.

1. Kunne kontrollere opplysninger i attester og bekreftelser.
2. Firmahistorikk.
3. Opplysninger om sentrale personer i ledelse / eiere.

NHO og Fellesforbundet

Hvordan har vi opplevd deres holdninger:

- Vært pådrivere.
- Positive bidragsytere.
- Støttet 100 % opp om arbeidet.
- Oppfordret alle kommuner i Telemark til å gjøre likelydende vedtak.

førere, partienes gruppeledere og boligbyggelag i Telemark

Skien den 8. august 2014

TAK MOT SOSIAL DUMPING

Forbundet, NHO Telemark, Entreprenørbedriftene Telemark, Vestfold og Buskerud og KSerte sist vinter en dialogkonferanse. Tema var: Hvem tar samfunnsansvar i byggebransjen? Innen var en rekke bekymringsmeldinger høsten 2013 fra byggenæringen om tørke for både aktører og bransjer i privatmarkedet. Samtidig med disse meldingene blir hus og hjem malt og opp for 60 milliarder kroner i året, og totalt er den svarte økonomien beregnet til nærmere 130 milliarder kroner i Norge.

I juni dette år vedtok hovedutvalget for teknisk sektor i Skien kommune enstemmig et 14 punkts program med tiltak mot sosial dumping. Tiltakene stiller blant annet krav om språk, faglig kompetanse, bruk av lærlinger i aktive lærlingebedrifter, dokumentasjon om lønns- og arbeidsvilkår. Skien kommune har stilt tilsvarende krav til tilbydere for å få oppdrag.

Forbundet og NHO Telemark mener at det haster med å få til et anbudssystem som styrker kompetansen og lærlingeordningen, hindrer sosial dumping og kriminell adferd. Offentlig sektor er byggherre og kjøper av varer og tjenester. Vi ønsker derfor at alle kommuner i fylket skal følge Skien kommunes og Telemark fylkeskommunes eksempel. På denne måten mener vi at Telemark kan bli en fremgangsfylke.

Vennlig hilsen

Arne Boye (sign.)
Leder
Fellesforbundet Telemark

Arne Hagen (sign.)
Leder
Fellesforbundet Avd. 8

Entreprenørenes reaksjoner

Majoriteten ønsker dette velkommen og er positive til tiltakene.

Men er tvilende til hvordan vi skal kunne følge dette opp –
skjellsbehandling.

Men få syntes ikke noe om tiltakene.

Bransjen er aktive i arbeidet

✦ BYGG OG ANLEGG

Bransjen til kamp mot mafiatilstander

Et sentralt register som avslører om bedriften og hver enkelt ansatt har papirene i orden, er ett av flere forslag fra en samlet bygg- og anleggsbransje.

Opplysninger om alt fra innbetalt skatt til den enkelte ansattes faglige kvalifikasjoner skal kunne søkes opp i sanntid av kontrollørene på anleggsplassen, dersom forslagene fra ekspertgruppen blir noe av.

– Målet er å fjerne mafiavirk-somheten ved systemer som ikke gir useriøse aktører tilgang til markedet. Det skal være stor risiko for å bli tatt, sier administrerende direktør Per Jæger i Boligprodusentenes Forening til NTB.

Samle opplysninger

Kommunal- og moderniseringsminister Jan-Tore Sanner (H) får fredag rapporten «Enkelt å være seriøs», som Byggenæringens Landsforening (BNL) har utarbeidet på oppdrag fra departementet.

Jæger har ledet den bredt sammensatte ekspertgruppen som har jobbet fram de omfattende tiltakene som en samlet bransje

beidsgiver- og arbeidstakerregisteret, opplysninger om betaling av skatt for foretaket, skatt for arbeidstaker, merverdiavgift og arbeidsgiveravgift, krav til lønns- og arbeidsvilkår, opplysninger fra Brønnøysund-registrene – inkludert eventuelle opplysninger om konkurs og konkursskarantene må oppfylles og skal enkelt skal kunne søkes opp.

Søkbart ID-kort

Ute på anleggene skal arbeiderne være utstyrt med et ID-kort der en QR-kode vil gjøre det mulig å lese av opplysninger om formelle kvalifikasjoner som fagbrev, mesterbrev, fagskole-, bachelor- og masterutdanning i tillegg til påkrevde kurs.

– Det jukses med dagens ID-kort, blant annet ved at enkelte arbeidstakere opererer med flere kort med forskjellige identiteter. Vi vil innføre ett kort, der hovedarbeidsgiver fremgår – og hvor eventuelle bi- eller underarbeidsgivere er blant opplysningene som ligger søkbart, sier Jæger.

– Krev kvittering

Kommunal- og moderniseringsministeren er fornøyd med at bransjen nå kommer med konkrete forslag.

– Samtidig må vi bekjempe mafiavirk-somhet og de organiserte kriminelle, men det er en oppgave for politiet, Økokrim og Arbeidstilsynet. De må vi styrke for å bekjempe mafiavirk-somhet i næringen, samtidig som vi nå får en ordning som gjør det lettere for de seriøse aktørene. Det får vi nå på plass, sier Sanner til NRK.

Han oppfordrer folk flest til å være på vakt når de skal velge leverandører.

MAFIAVIRKSOMHET

«Målet er å fjerne mafiavirk-somheten ved systemer som ikke

– Det viktigste vi kan gjøre som forbrukere, er å si nei til svart arbeid, be om kvittering og sjekke at det betales moms. Kjøper man tjenester svart, så bidrar man jo til å legitimere kriminalitet, sier Sanner.

Kompetanse

Forbundssekretær Halvor Langseth i Fellesforbundet sier det er oppsiktsvekkende at bransjen står samlet bak forslagene.

– Vi er svært fornøyd med at man har klart å samle bransjen så bredt om tiltak for å bedre kompetanse og seriøsitet. Det er oppsiktsvekkende, i en bransje der de fleste ellers er enten kunder eller konkurrenter, sier Langseth til NTB.

Fellesforbundet mener at tiltakene ikke bare vil komme bransjen, men hele samfunnet, til gode.

– Fra vår side er det gledelig at det er enighet om å legge vekt på hvor viktig det er med fagarbeidere med kompetanse. Det å satse på såkalt billig arbeidskraft ved innleie har skapt problemer knyttet til kvalitet, produktivitet og seriøsitet, og det er det nå bred enighet om at

ere seriøs»: En seier for Byggmesterforbundet | Byggmesteren

Åsmund Østvold redegjør for forslaget til ny sentral utvalgsoppgave med kommunalminister Jan-Tore Sanner og styret som nærmeste tilhørere. (Foto: Frank Ivar Andersen, Byggmesterforbundet)

«Enkelt å være seriøs»: En seier for Byggmesterforbundet

Byggmesterforbundet vinner fram med den nye kjepphester i rapporten «Enkelt å være seriøs». – Vi kan likevel ikke regne på en seier før myndighetene setter forslagene i verk, understreker styreleder Åsmund Østvold.

Av: Per Bjørn Lotherington
<http://byggmesteren.as/author/lotherington/>

I rapporten slutter opp om byggmesterforbundets gamle kampsaker om kompetansekrav og fagkompetanse ute i byggingen. Østvold nekter i begeistring om et omfattende utvalgsarbeid som ble gjennomført med overlevering av rapporten «Enkelt å være seriøs» fredag formiddag.

Også: Overleverer verktøykasse mot bruk av kompetansekrav
<http://byggmesteren.as/2014/08/22/overleverer-verktoykasse-mot-useriose/>

«Enkelt å være seriøs»: En seier for Byggmesterforbundet

Det er jo risikere at myndighetene plukker ut deler av forslagene, men ikke ser helheten. Her kommer kampen vil stå framover. I alle sammenhenger må vi jobbe for å påvirke myndighetene. Skal det vi foreslår få virkning, må vi varetta helheten, understreker Østvold.

Byggmesterforbundets styreleder var eneste representant i det bredt sammensatte utvalget som har utarbeidet rapporten. Jan-Tore Sanner er kommunalminister og leder for utvalget.

Østvold var også kjøpt ute og minnet om helhetstenkningen da Sanner takket for rapporten og sa at noe av det som blir foreslått er lettere å få iverksatt enn annet.

– Dette er ikke forslag som man kan klippe og lime fra. Skal tiltakene ha full effekt, må de ses i sammenheng, skjøt han inn.

Gjentatte kompetansekrav

I seks-sju år har Byggmesterforbundet fremmet krav om at det må stilles kompetansekrav til bedrifter i næringen. Hvert år siden 2008 er det tatt opp i uttalelser vedtatt på landsmøtene.

Les også: Ny, uavhengig kontroll er et blindspor
<http://byggmesteren.as/2008/05/30/ny-uavhengig-kontroll-er-et-blindspor/>

Byggmestrene vil ha kompetansekrav
<http://byggmesteren.as/2009/05/22/byggmestrene-vil-ha-kompetansekrav/>

Den gangen kom det opp som en ønsket løsning framfor uavhengig kontroll som myndighetene hadde foreslått for å redusere alle byggskadene, og som senere ble innført.

Nå foreslår utvalget bak rapporten «Enkelt å være seriøs» at det skal stilles kompetansekrav, og at kvalifikasjoner skal vises på ID-kortene. Det skal til og med stilles kompetansekrav for byggearbeider som ikke er søknadspliktige. Det vil si at det også ved arbeid med rehabilitering, ombygging og tilbygg på private boliger, (ROT), skal kreves kompetanse av den utførende.

Retter opp konkurransevilkårene

Helt siden EU i 2004 åpnet grensene for arbeidsinnvandring, har Byggmesterforbundet, og særlig medlemmer i Oslo-området, påpekt de skeive konkurransevilkårene for norske håndverksbedrifter i forhold til utenlandske firmaer med lavtlønte håndverkere.

Les også: Flere i skyggen av byggeboomen
<http://byggmesteren.as/2005/05/25/flere-i-skyggen-av-byggeboom/>

hvordan har andre kommuner reagert

har vært mange positive tilbakemeldinger.

Mange kommune og Telemark fylkeskommune har gjort likelydende vedtak.

Men er noe avventende og argumenterer bl.a. med:

• er punktene juridisk holdbare?

• hvordan skal dere klare å følge opp dette?

• hva med likebehandlingsprinsippet av firmaer?

• vil dere klare å begrunne at firmaer utelukkes?

• behandling av klagesaker er tids- og ressurskrevende.

vilke erfaringer har vi så langt

Punktene er tatt i alle nye anbud og innkjøpsavtaler (GKI)

Bare positive tilbakemeldinger fra lokale entreprenører.

Entreprenørene har tatt våre punkter inn ved kontrahering av sine underentreprenører

laget en sjekklister over alle punktene som er en del av tilbudsgrunnlaget og tildelingskriteriene.

En utenlandsk entreprenør er avvist bl.a. på grunn av manglende dokumentasjon på at arbeiderne kunne norsk.

JEKKLISTE

PUNKTER MOT SOSIAL SVART ARBEID SOSIAL DUMPING	ER FORSTÅTT OG AKSEPTERT	KOMMENTARER
Arbeidet skal utføres av tilbyderen og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt ved underentreprenør og deres ansatte. Tilbyder skal til enhver tid kunne framlegge dokumentasjon på arbeidsforholdet. Tilbyder skal dokumentere at majoriteten av de ansatte har kompetanse innenfor sitt fagområde.		
Regler om underentreprise med enmannsforetak og bruk av innleid arbeidskraft krever skriftlig begrunnelse fra underentreprenøren.		
Tilbyder plikter å sørge for at likelydende bestemmelser om bruk av egne ansatte, enmannsforetak, innleid arbeidskraft og dokumentasjon av arbeid inntas i kontrakter med underentreprenører. Arbeidskraften skal være innleid i samsvar med arbeidsmiljøloven § 14-12a og 13.		

hvordan følge opp videre

Være tydelige og konsekvente på at dette er absolutte krav fra byggherren.

Tørre å være «brysom»

Økt bruk av prekvalifisering ved store kontrakter – vil utelukke de som ikke tilfredsstillt kravene.

Større fokus på kontroller - arbeidet vil bli redusert når de useriøse blir ekskludert.

Samordnet innsats medfører økt samarbeide med tilsynsmyndigheter, skattemyndigheter og økokrim / politi.

Revisjonen vil følge opp og vil kontrollere at bystyrets vedtak etterleves.

TAKK FOR MEG !!

